

VELIMIR HLEBNIKOV

(1885-1922)

Dintr-un sac
Au căzut niște lucruri pe jos.
Lumea, gîndesc eu,
E doar
Tainică glumă
Ce s-a păstrat
Pe chipul unui spînzurat.

(1908)

Vremurișuri, păpurișuri
La malul lacului,
Unde timpul e-o piatră
Pe lacul malului,
Vremurișuri, păpurișuri
La malul lacului
Sfînt fremătînd.

(1908-1909)

DESCÎNTEC PENTRU NUME

O, dostoevskitați, fugarii nori !
Pușkinătăți de-amiază pură !
E Tiutcev noapte fără sori
Și tot cuprinsul nemăsură.

(1908-1909)

Am intrat ca un fluture - n camera vieții
Și am scris cu mătasea aripii
Pe ferestrele dure, cu scris de captiv,
Pe sticla scrișnită-a destinului.
Cenușii, în plictis,
Toți pereții
Și-un „Nu!” în ferestre, tot mai decis.
Iată, acum a pălit radioasa mea zare, dantela de
linii,-
Zboru-n furtuna de-azur, frăgezimea de prunc-
Și pe-aripi veștejite, golașe, uscate culoarea s-a
stins.
Mă lovesc ostenit de ferestrele vieții.
Și, în murmur, de-afară, mă cheamă veșnice
numere-
Număr la număr, ca-n vis!

(1919-1921)

În noaptea cea adîncă,
Ieșit-am tînăr, singur,
Ascuns din tălpi în creștet
De părul des și greu.
În juru-mi era noapte,
Era pustietate.
Îmi căutam tovarăși,
Pe mine mă voiam.
Am scăpărat o dată,
Și buclele-mi, în fulger,
Incendiară cerul.
Ardeau cîmpii și arbori-
Eu vesel hohoteam.
Cîmpia Hlebnikov ardea,
Făclie, Eul meu în beznă lumina.
Mă duc acum -
Din păru-mi, imense vîlvătai...
Și-n loc de Eu
Răsare Noi.

Pășește, Nansen, crud vareg,
Și cinste-adu, și lege!

(1922)

Se răsfață al nopții cobalt
Și adie în tot ce iubim.
Cineva cheamă trist din înalt
În al serii nostalgic suspin.
S-a-ntîmplat cînd trei stele – aurii
Pe trei bărci pe-nserat s-au aprins,
Cînd o creangă de laur s-a-ntins
Peste-un rece mormînt, pustiit.
S-a-ntîmplat cînd giganții de piatră
Văl și-au pus, transparent, purpuriu,
Cînd frumos și păgîn, de rusalcă,
Părea cîntecul nelegiuit.
S-a-ntîmplat cînd pescarii-ntr-un glas
Pe Ulise-ngînară-n refren.
Cînd pe mare, departe, din val
O aripă s-a smuls către cer.

(1920)

Pe-aici rătăcit-am vrăjit,
Încolțit rătăcit-am
De haita cuvîntului tipărit,
Spre coasta mea de azur asmuțit.
Eram golul prin care
Se vărsa viitorul în Rusia
Ca-ntr-o căldare.
Beat de sine,
Eram chiar conducta de apă a unui mîine,
Un coș cu lacrimi. De pază
Depart, în noapte, - Nimeni.
Ciine sălbatic acum,
Pe drumul cel sacru,
Străjuit de zei mărilor albe,
Adulmec urme de stele
Sub bolta azilului cosmic.
O, patul nopții întunecate!

(1921-1922)

Azi mi-am ieșit de tot din minți...
M-am logodit cu vrajba, sunt nebunul din vis
Sau
Trup de muceniță tras pe roată.
Bolta, țeastă cu țeastă îngemănată,
Dar rațiunea mi-e boantă.
Mă joc cu pietrele, eu,
Ca balamucul cu verbele-zeu.
Urlă incendiu-n găvanele negre
Și se desprinde arzînd de pe gene
Gînditorul John Stuart Mill
Și sare pe geam, un copil,
Cu cartea în mînă, în flăcări -
El știe că negura-n care iute dispăre ești tu !
Călărind un burlan,
Se lasă pe trotuar- sfărîmată imagine -
Și mulțimea de martori stă mută pe margine.

(1908-1916)

Mă rad cu tăcerea, pun cuvintelor coadă,
La casa limbii pun amanet tăria întreagă.
Vreau ca fiecare cuvînt să-l arunc,
Precum Razin, prins de dușmani, ghiulea,
Le scuipa dinții în față. Na! Ia!
Cum cerul vîrful clopotniței mușcă,
Vreau să puneți imaginii cușmă.
Încă n-ați înțeles că verbul meu
E un zeu care urlă în cușcă.

(1908-1916)

Cerul e jos și miroase-a albastru și-a uger.
O, iubiți-mă toți și cruțați-mă, eu sunt stingher!
Și așa risipit sunt de sine, de voi,
Sunt, oricum, răstignit de mesteceni și văi.

(1912)

Cînd mor caii, răsuflă adînc,
Ierburi cînd mor, se usucă,

Sorii cînd mor, ei se sîng,
Iar cînd mor, oamenii cîntă.

(1912)

Poate-am crescut în pupilă celestă,
Idol de fontă, a stepelor mumă
Plină de fiare.
Poate-s o rună
Abia lizibilă
Pe-un potir de pe-o altă planetă.

(1916-1917)

Ani și oameni, neamuri mii
Trec spre timpuri viitoare
Ca o apă curgătoare.
În oglinda dalbei firi,
Stelele-s năvoade, noi
Peștii suntem,
Iară zeii- năluciri.

(1915-1917)

Fetele care calcă
Cu cizmele ochilor lor negri
Pe florile inimii mele,
Fetele care și-au lăsat pe lacuri
Sulița lungilor gene,
Fetele care-și spală picioarele
În iazul cuvintelor mele.

(1919-1921)

CINE?

Lui Maiakovski

Un flăcău
Cu ceafa de elefant,
Cu uriașe urechi clăpăuge, gingașe, stîngace și bune,

Și-a ridicat drept spre cer
Bărbia de fier
Și cu buza răsfrîntă-n cuvîntul „așa,,
Mereu căpetenie,
A pornit la atac!
Pilot al dezastrelor,
Cu ochi zîmbitori,
Peste negura lumii presară
Schije din șoimul de fier,
Schije din pasărea rară,
Un voinic, cu umeri cît astrele.
Cu gura lui moale și bună-
Cine e el?
Ca-n zîmbete, meșter la vorbă,
Iși aprinde chibritul ironiei
De talpa prostiei.

(1921- 1922)

Sunt zece ani de cînd rușii aruncă cu pietre în mine,
De cînd colții de elefant mă lovesc
Și totuși eu mă ridic și tot cresc.
Sub frunza timpului tremur,
Dar pe voi vă privesc neclintit
Și, cu ochii, un singur cuvînt vă transmit ...
Groaza cosmică vreau s-o trăiți în cutremur,
Într-un tragic duel.
Și răsar, ca o stea,
Fantomatică drept din spuma de nea.
Pe cînd voi pantaloni și batista-mi șparliți,
De nici nasul să-l suflu n-am cum (nu rîdeți),
Rămîn grav ca o stea
Ce-ntetește furtuna și stîncile-n mare prăvale
Pentru navigatorul stupid,
Pentru lenea ce spune „nu pot !”
Unghiul bun să-l găsesc între fuga pe val
Și lumina ce cade din cer,
Nemișcat stau, și mare, stingher.
Iar cruzimea-mi va fi să nu mor niciodat,
Chiar de n-o să pricepeți
Că eu sunt vaporul lin în golf legănat.
Nava voastră ascultă
Reproșul ce vine
De la raza cea mută, și-n fugă

Merge în altă direcție, drept către stîncă,
 Risipindu-se-n mii de fărîme.
 Nava, pe cît e de mare,
 Steaua pe - atît e de grea.
 Nu vă abateți din drum
 Nesocotind astrul din depărtare.
 Calculați bine unghiul cu mine
 Cînd mă aflu pe cer,
 Nu vă gîndiți că și eu și voi suntem pămînteni.
 Dacă singuri veți trece de săbii de piatră marine,
 Eu voi fi inutil, imediat voi apune.
 Pîn-atunci, însă, nu rîdeți
 Cînd, ca un far, din depărtare
 Vă arăt cum prostia corabia voastră conduce.
 Slab luminez și confuz, dar constant,
 Pentru voi și-mpreună cu voi
 Cineva stabilește-a naufragiului curbă,
 Să vă duceți cu toții la fund, ca-ntr-o febră adîncă.
 El e cu voi, e de-al vostru. Eu sunt din cer!
 Chiar dacă răsăritul meu e stingher,
 Eu sunt veșnic! Sunt neclintit, ca o stîncă.
 Și aici, lîngă osia lumii, în al vremii fuior,
 Nu-mi judecați gîndul cu aspra măsură a legii,
 Pentru că eu nu sunt urlet -
 Prin mine-auziți de cometă abia murmurate arpegii.

(1921- 1922)

Îmi curg pletele riuri...
 Priviți-mă ! Pe umeri se unduie Dunărea
 Și, în vîtejuri bezmetice-albastre, Niprul sclipește la
 praguri.
 Iată și Volga cum cade pe mîinile mele
 Și cum bucelele-și piaptănă
 Cu - al munților greabăn.
 Uite, de firul acesta lung, ca de ață,
 Neamuri multe se – agață.
 El e Amurul, și japoneze cerul imploră
 Cu mîinile-ntinse spre auroră.

(1919-1920)

Traduceri din l. rusă: LIVIA COTORCEA

